

UČITELJSKI T O V A R Š.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dan vsakega meseca, in velja za celo leto v tiskarnici in po pošti 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr. nov. dn.

Tečaj II.

V Ljubljani 1. novembra 1862.

List 21.

Verski nauk v šoli.

Verski nauk ni splošni npravni nauk, kakoršnega nam že pamet zapoveduje, ampak je pravi verski, npravni in milostni nauk, katerega nam je Bog razodel in nam ga katoliška cerkev verovati zapoveduje.

Verski nauk je med šolskimi nauki zato povsod na prvem mestu, ker je med vsemi naj imenitnejši; zakaj znanje verskega nauka in ravnanje po njem je vsakemu človeku potrebno, da si vstanovi pravo srečo na svetu in doseže večno zveličanje.

Verski nauk daje šoli še le pravo ceno. Tam, kjer se verski nauk skerbno obdeluje, vlada pobožen duh, ki požlahtnuje vse šolsko življenje in stori, da šola bolj in bolj postaja za vse prava zveličavna naprava.

Učitelji, ki ta toliko imenitni nauk zanemarjajo, so sovražniki sebi izročениh otrok, in pa tudi svoji lastni sovražniki. Ne more se prešteti, koliko blaženega prihaja iz dobrega verskega nauka v vse človeško življenje, ako ga kdo že od mladih nog spoznava in spolnuje. Lahko se človek ogiba na svetu vseh hudih zmotnjav in hodi po pravi poti do svojega namena. Ako kdo zaide od prave poti, ga vendar lepi verski nauki, ki jih je kdaj slišal, vedno opominjajo in zavračajo na pravo stezo popljšanja.

Kako lahko pa tudi učitelj podučuje in kako prijetno je v šoli, ako ima resnično pobožne učence!

Učitelj naj bi tedaj večkrat premišljeval, kako imenitno dolžnost je prevzel, ko ga je cerkev poslala k mladosti, da jo

podučeval v sveti veri. Večkrat naj bi se prašal: „Ali je v moji šoli pravi kerščanski duh? Ali spoštujem verski nauk kot poglavitno reč v šoli? Ali podučujem tudi v drugih šolskih naukih tako, da cepim v mlade serca pravega pobožnega duha?“

Po drugi strani naj se pa učitelj tudi varuje, da ne bo nekako oslepel v taki gorečnosti. Nikar naj ne sili nenaravno povsod pobožnega duha, da sčasoma ne postane preveč vsakdanja reč. Tudi ne sme pozabiti, da mora vse druge šolske nauke dobro učiti. Kdor bi zavoljo kerščanskega nauka druge koristne nauke zanemarjal, bi ne spolnil svoje dolžnosti in bi tudi verskemu nauku v resnici ne služil.

Namen verskega nauka v ljudski šoli pa je: Uči in navadi otroke, da se čutijo in zavejo kot živi udje svete cerkve, in da so ji tudi potem, ko stopijo iz šole, prepričano, pripravno in zvesto vdani, t. j. da verujejo nje nauke, rabijo nje pomočke in v bogajo ali slušajo nje zapovedi. z.

Kako močna in imenitna je privada pri odgojevanju mladosti.

Privada ali privajenje je prvič takšna, če se v vnanje reči tako vdamo, da se zavoljo njih v svojem lastnem djanju ne damo premotiti. Kdor je postavim pervikrat v mlinu spal, temu ropotá in ragljá celó noč po glavi, kmali pa se tega privadi in tako spi, kakor da bi bile mlin in kolesa mirne. Kjer hišni oče nad svojimi podložnimi zmirom razsaja, kolne in vpije, tako se jim kaj takega primeri, kakor unemu, ki je v mlinu spal; hitro se družina navadi razgrajanja, kletve, zmerjanja i. t. d. Nikdo se ne zmeni za tak ropot, in se zavoljo tega v svojem djanju ne da motiti. Je pa to tako rekoč navada, ktera se človeka polasti, in sem je le hotel omeniti, ker je za odgojitelja v tem važna, ker se on za svojo osebo ne sme navaditi ničesar, kar bi njegovo veljavo kratiti vtegnilo.

Privajenje je pa drugič začenanje kakšne navade, ktera ravno pričinja rasti. Navada sama pa je pripravnost za nekatere djanja, ktera v točnih ali določenih okoliščinah nastopi, nekaj takšnega, kar človeka k djanju priganja, neka urnost v